

v roku 15 dni po prejemu osebne rešitve s strani ministrstva pravico do pritožbe na Državni svet.

— Sreska učiteljska društva, ki so že izbrala svoje dopisnike in poročevalce, prosimo, da tiste čim prej javijo. Uredništvo.

— Tovarišem - čebelarjem in vsem šol. upraviteljem. Čebelarstvo društvo za Slovenijo v Ljubljani v ljubečnem prosu sledeče: Leta 1934. bo za čebelarje važno leto. Proslavili bomo 200letnico rojstva prvega svetovnega čebelarja — učitelja našega Antona Janšca. Čebelarstvo društvo se že zdaj pripravlja na to in je začelo zbirati razno snov in gradivo, da bo čim dostojnejše proslavilo to za slovenske čebelarje tako važno obletnico. Zaradi statističnih podatkov za slavnostno številko Čebelarja, ki bo ob tej priliki izšla ter v propagandne svrhe, potrebuje Čebelarstvo društvo neobhodno med drugim tudi imena vseh čebelarjev dravske banovine. Podatki naj bi obsegali: 1. ime in priimek, 2. stan, 3. bivališče, 4. pošta, 5. koliko let čebelarja — približno, 6. koliko ima kranjčev, A. Z. panjev, drugih in katerih? Ker bi imelo društvo prevelike stroške, ako bi se pismenim potom obrnilo do posameznika, naproša tem potom vsa šolska upravitelstva in tovariši čebelarje, da pomagajo društvu zbrati imena vseh čebelarjev. Vpisovanje imen čebelarjev naj se vrši po šolskih okoliših. V polo je vpisati vsakega, ki ima kaj čebel. Šolska deca bo lahko mnogo pripomogla in delo olajšala, ako bo prinesla potrebne podatke iz svojih domačih vasi. — Društvo prosi še, da blagovolijo šolska vodstva in tovariši poslati ta imenik čimprej, gotovo pa v božičnih počitnicah. —

Tajnik Dermelj.

— Dvajset let Legatove šole. Dne 3. jan. je preteklo 20 let, odkar je bila ustanovljena in odprta Legatova šola. Radi tega se bo vršila tekoma drugega meseca primerna slavnost, na katero bodo vabljeni vsi prejšnji absolventi in absolventinje, učitelji in profesorji, zastopniki oblasti in časopisov ter prijatelji šole.

Za čeno za moja in za otroke
'Tempo' čitaj na obloke

LJUBLJANA Za gotovino: MARIBOR
Gledališka 4 Selenburgova 4 Slovenska 18

— Akademija združenja mariborskega učiteljskega naraščaja (UMUN). Učiteljski naraščaj je priredil dne 17. decembra popolne v slavnostni dvorani držav. učiteljske glasbeno akademijo. Na dnevnem redu je bilo 12 točk. Najbolj so uspeli točke solistov, klavirska Griegova »Svatebena pesem« in vijolinska Beriotova »Baletna scena« s spremljevanjem klavirja. Nadalje je bil na sporedu baritonov solo Vilharjevega »Mornarja«, recitacija Zupančičevega »Prebujenja« in orkestralne točke ter pevski oktet. Vse te točke so naštudirali in proizvajali dijaki sami z veliko uspešnostjo. Učiteljski pa so nastopili tudi z učenci iz vadicne, ki so zaigrali nekaj narodnih pesmi z vijolami, klavirski četveročlen komad in deklamacije. Akademija ni bil le razveseljiv dokaz samostojnega dela učiteljskega naraščaja, ki je vešč sigurnega nastopa, temveč se je povzpela že za korak dalje — pokazal je z nastopom z vadičarji zmožnost pripraviti tudi že deco za javen nastop. Zavedajo se resnosti svojega izbranih poklica, ki ga že sedaj skušajo prav umeti in se pravilno nanj pripravljati. Akademijo je posetilo nekaj gg. profesorjev z g. ravnateljem, dalje so bili navzoči zastopniki učiteljskega združenja ter mnogo dijaštva. Upamo, da bo učiteljski naraščaj kmalu presenetil širšo javnost s svojim nastopom.

Če žele te in glad mori,
a skopo v žepu ti zveni,
za mal denar postregel rad
ti »Daj-Damov« bo avtomat.

— Cenjenim tovarišem, ki so se oglasili radi »Lipa šumi« in »Pravljica o Nikodemu«, sporočam, da mi je »avis major« preprečila prepisati zadnje prizore iz prvotnega konteksta. Cenjene tovariše prosim radi tega, da mi blagovolijo oprostiti, ker jim ne morem poslati označenih iger. — Ernest Sušteršič, Jarše.

— Prekmurje ali slovenska Amerika. Kadar gre častnikarjem za izvor in domovinstvo kakšne prav otpljive izmišljotine, jo prisodijo v Ameriko, v deželo neverjetnega in vse-mogočega. Če pa je treba najti mesta neverjetnim slovenskim razmeram, je pa Prekmurje prvo tu, ki jih je dolžno sprejeti. Tako piše n. pr. v »Jutru«, št. 293, od 17. decembra 1932. pisec članka »Nad 500 učiteljev brez namestitve«, govoreč o možnostih namestitve novih učiteljev in v tej zvezi o ureditvi šolstva v Prekmurju, med drugim tudi tole: »V Prekmurju ponekod še ni krajevnih šolskih odborov in ljudske šole se še vedno delijo na državne, občinske in cerkvene.« Poznam šolstvo v murskosoboškem srezu in vem, da nikjer ne manjkajo krajevni šolski odbori, dvomim tudi zelo, da bi bilo to možno v dolnjelendavskem srezu. (Je tudi vse urejeno. Op. ured.) O verskih in občinskih šolah pa vobče ni govora. Vse narodne šole so v zmislu čl. 1. Zakona o narodnih šolah državne ustanove. Očividno ne loči pisec razlike med šolo in šolskim poslopijem. Takih netočnih vesti o prekmurskem šolstvu ne morem priznati. Priznam pa, da manjka v obeh srezih tostran Mure okrog 45 učiteljev, ki naj bi jih oblast čim-

prej nastavila in ki naj pridejo mirnodušno in z dobro voljo v Prekmurje, kjer je šolstvo, kulturni in nacionalni prepored v popolnoma normalnem teku. Aš.

— Slov. Bistrica. Dne 13. dec. 1932. smo imele na naši šoli sicer skromno, a presrečno slavnost. Uprav. Otilija Feigel nas je namreč zapustila, ker pojde v pokoj. — Izbrale smo dan njenega godu, da smo se poslovile od nje. — S primernimi govori, deklamacijami in petjem so ji želele učenke v svojem in v imenu svojih mamic, sester in tetk, ki jih je tov. Feigel vzgojevala, mirne in srečne dneve počitka. — Saj si je srečen počitek zaslužila v polni meri. Učiteljstva je 35 let! Na tukajšnji šoli je službovala 30 let, najprej kot učiteljica, po prevratu kot upraviteljica. Dolgo vrsto let je bila za časa Avstrije edina Slovenka na šoli. Ko je odšla prejšnja upraviteljica, so njeno imenovanje za voditeljico zavlačevali, ker je bila pač Slovenka in šele v Jugoslaviji se je izvršilo imenovanje. — Kakor učenke, tako kličemo tudi tovarišice prav iskreno: »Mnogo let v miru, zdravju in zadovoljstvu!«

Osebnostne zadeve

—i Mestni šolski nadzornik in vršilec dolžnosti banskega nadzornika Rape Andrej je s kraljevim ukazom postavljen za banskega šolskega nadzornika pri kraljevski banski upravi v Ljubljani.

—i Z odlokom ministrstva prosvete so premeščeni: Stašič Zora iz Bos. Broda v Maribor. Leopoldina Kogej iz Tomišlja na Brezovico, Bogomila Mervič od Sv. Marka pri Ptuj v Koprivnico. Pavli Burger v Poljanah nad Škofjo Loko je odobrena ostavka na državno službo. Hinko Šumer, šol. upravitelj v Šmarju pri Jelšah je upokojen.

—i Prevedeni v IX. položajno skupino so: Tomec Kristina, učiteljica v Loškem potoku; Zidanik Ana, učiteljica v St. Jurju v Slov. gor.; Setine Danica, učiteljica v Koroški Beli; Rabič Marija, učiteljica v Breznici; Punčuh Julija, učiteljica v Novi vasi; Bezcljak Vida, učiteljica v Trbovljah; Šercelj Ana, učiteljica v Selih; Berger Marta, učiteljica v Zagorju; Knežević Anton, učitelj v Radatovičih; Medved Branko, učitelj v Pišecah; Gale Ana, učiteljica v St. Jurju pri Grosupljem; Zebec Viktorija, učiteljica v Skocijanu; Hude Ljudmila, učiteljica v Semiču; Krusič Hilda, učiteljica v Vodich; Brenk Marija, učiteljica v Rajhenburgu; Zigon Ljudmila, učiteljica v Rovtjah; Gabrovec Benedikt, učitelj v Žireh; Kalan Veronika, učiteljica v Hrastniku; Zidanik Ivan, učitelj v Sv. Jurju v Slov. gor.; Vertačnik Ivan, učitelj v Loškem potoku.

—i Napredovali so v VIII. skupino: Junc Aleksandra, učiteljica v Zameškem, Gomiš Olga, učiteljica v Loškem potoku; Janko Alfred, učitelj v Gor. Sušici; Malešič Pavla, učiteljica v Skocijanu; Nečemer Alojzij, učitelj v Dupljah; Hlebec Franja, učiteljica v Cerkljah; Šlibar Anton, učitelj na Sv. Gori; Gangl Marija, učiteljica v Metliki; Kos Joško, učitelj v Mariboru; Kotnik Justina, učiteljica v Slivnici; Bratkovič Marija, učiteljica v St. Janžu; Suhadolc Natalija, učiteljica v Zg. Siški; Bezcljak Marija, učiteljica v Bogojini; Brehl Oton, učitelj v Bogojini; Aleksič Terezija, učiteljica v Mariboru; Polanc Adolf, učitelj v Polzeli; Horvat Ivan, učitelj v Mali Polani; Hauptmann Angela, učiteljica v Svečini; Jazbinšek Ljudmila, učiteljica v Sv. Vidu; Brunsteiner Stefanija, učiteljica v Strugah; Sikošek Gabrijela, učiteljica v Trbovljah-Vodah; Steiner Terezija, učiteljica v Trbovljah-Vodah; Šorn Terezija, učiteljica na Brdu; Ledinek Miloš, učitelj v Teznu.

Učiteljski pravnik

PREJEMKI UČITELJSTVA.

§ »Moji prejemki za šol. l. 1932./33.« je tablica, ki stane 50 par in nudi izpolnjena ne-le pregled plače in odtegljajev, temveč tudi posamezniku pregled dospelosti period. poviška in dospelosti pravice za višjo položajno skupino. In kaj menite? Dolej si je nabavila to tablico le 1/4 učiteljstva. Če je ta tiskanica predraga, — bo mogoče manjša škoda, ki jo ima posameznik, če zamudi predložiti prošnjo za višji položaj. K temu poglavju postrežem prihodnjim s slučajem, ki jasno pokaže, koliko škoda trpi oni, ki se izogne nakupu »predragih« pripomočkov, odnosno se ne ravna po navodilih, ki jih priobčujemo v tem poglavju.

Naša gospodarska organizacija

—g Delnice »Privilegirane agrarne banke« — našima domovoma! Te dni so prejeli podpisniki že dolgo pričakovane delnice »Priv. agrarne banke« s kuponi vred. Tov. Jakopce, šolski upravitelj na našem obmejnem Sladkem vrhu, je že po popolnem vplačilu te delnice v našem stanovskem glasilu sprožil misel, da naj bi te delnice po že izvršenem in pozabljenem vplačilu darovali našima domovoma. Predlagatelj je svojo zamisel, katera lahko izdatno pomnoži dohodke našima domovoma, že tudi izvedel in je daroval tako delnico vredno 500 Din s kuponi vred Učiteljskemu domu v Mariboru takoj po prejemu. Tako je mariborski Učiteljski dom dobil od nje prvo delnico. Od koga prejme drugo, tretjo...? Kdo bo daroval prvo ljubljanskemu Učiteljskemu domu?

UČITELJSKA TISKARNA

reg. zadruga z o. zavezo

LJUBLJANA — FRANČIŠKANSKA ULICA ŠT. 6

Srečno novo leto!

Knjigarna

Ljubljana, Frančiškanska ulica 6

Podružnica

Maribor, Tyrševa ulica 44

Mladinska matica

—mm O »Miklavževi noči« piše kritik Borko v »Jutru«:

Povest priznanega mladinskega pisatelja je za decembarske praznike obogatila našo do-slej lepo razvito mladinsko književnost. Ribičeva bujna in otroški naivnosti ustrezujoča domišljija je z »Miklavževimi nočmi« ustvarila posebno poslastico za mlade čitatelje do desete tega leta. Bambičeve pisane večbarvne in številne litografije silno oživljajo knjigo in slikovito napadajo domišljijo mladega čitatelja, dokler se ves ne pogreze v zasnan svet Miklavža, pajacev in drugih prikazni — svet, ki se skozi njega vidi tudi človeška beda in krivico.

—mm V treh tednih je bilo razprodanih okrog 2000 izvodov »Miklavževih noči«. Za sedanje razmere naravnost rekordno število! — Vsi, ki so knjigo brali, so zanjo navdušeni. Otroci so se kar trgali zanj! Posebna privlačnost so še barvne ilustracije M. Bambiča, katerih je v knjigi 60.

Ne smelo bi biti knjižnice brez te knjige. Posebno ne mladinske knjižnice. — In vendar je še mnogo knjižnic tudi šolskih, ki še nimajo »Miklavževih noči«. Tako je revnim otrokom, ki knjige ne morejo kupiti, onemogočeno, da bi prebrali in uživali »Miklavževih noči«. Opozorjamo vse, da se knjige še vedno lahko dobijo pri Mladinski matici, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1.

25% popusta!

Mladinska matica je sklenila dajati vse knjige, ki jih ima še v zalogi (razen »Miklavževih noči«) z 25% popustom. Poleg tega pa dobijo šole, ki naročijo večjo množino knjig na vsakih deset naročenih izvodov še eno knjigo v dar.

Knjige, za katere velja popust:

Redne publikacije.

(Brez popusta: broširane po 5, vezane po 8 Din) Kresnice I., Kresnice II., Kresnice III., Kresnice IV., Kresnice V. (samo vezane). Skulj: »Sadjarčki«, Seliškar: »Rudie«, Pipan:

Zadružniški odsek

—z Ustanovitev zadružniškega odseka. Na 2. seji gospodarskega sveta JUU sekcije Ljubljana se je ustanovil v okviru gospodarskega sveta poseben zadružniški odsek z nalogo širiti zadružniško vzgojo in zadružno ideologijo med učitelstvom in narodom. Za tajnika je bil določen tov. Miroslav Zor, kateremu je bila poverjena organizacija tega odseka. Naše glasilce je dalo odseku na razpolago posebno rubriko, v kateri bomo objavljali vse važne dogodke na polju stanovskega pa tudi drugega zadružništva. Prosimo vse tovariše in tovarišice, da pazno slede našim izvajanjem in da se rade volje odzovejo morebitnim našim prošnjam.

—z Stanovske zadruge so realna podlaga naše organizacije. Kolikor močnejše smo gospodarsko — denarno — organizirani, toliko večji bo naš ugled med narodom, toliko bolj bo zalega naša beseda. Naše stanovske zadruge nam niso nekaj tujega, te zadruge so naše, člani teh zadrug smo mi učitelji (-ce), obstoj in usoda naših zadrug je v naših rokah. Ne dajmo, da nam propadejo! Storimo nasprotno, dvignimo in podpirimo jih. — Članstvo in sodelovanje v stanovskih zadrugah je naša sveta dolžnost. Naše stanovske zadruge so sledeče:

Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Hranilnica in posojilnica učiteljskega konvikta v Ljubljani, Učiteljska gospodarska in kreditna zadruga v Celju, Učiteljska gospodarska poslovalnica v Mariboru, Učiteljska samopomoč v Ljubljani, Samopomoč učiteljskih otrok v Ljubljani, Učiteljski dom v Ljubljani, Učiteljski dom v Mariboru, Dom učitelje v Ljubljani, Učiteljski zdraviliški dom v Rogaški Slatini.

—z Zadružna številka »Prosvete« (priloge Učit. Tovarišu), ki je izšla 10. novembra 1932 je prinesla sledeče važne razprave in članke: Kaj je zadruga? Kako ustanovimo zadrugo? Razvoj in stanje slovenskega zadružništva. Pomen sodelovanja učitelstva v zadružništvu. Dosedanje delovanje učitelstva na zadružnem polju. Učiteljski zadružno-knjigovodstveni tečaj. Statistika naših zadrug. Trije važni momenti zadružništva. Moji doživljaji pri delu na zadružnem polju. Na delo za naše zadruge. Naše stanovske zadruge. Naša zadružna književnost. Zadružni časopisi v Jugoslaviji. O vzgojnem delu gospodinjstvo-nadaljevalnih šol. Drobiž. Ali ste prečitali vse te članke? Če ne, pa vsaj sedaj popravite zamujeno.

—z Pregled učiteljev-zadugarjev. Naš odsek nujno rabi poseben pregled učiteljev-zadružnih delavcev. Sem moramo prištevati

»Kako smo delali radio«, Rehar: »Začarani krog«, Rehar: »Vijolica Vera«, Erjavec »Pod grajskim jarmom«, Grim-Slapšak: »Mizica pogrni se«, J. Ribičič: »Miškulin«, Skulj: »Vrt-naričice«, Bevk: »Lucec in njegov škorec«. Deržaj: »Življenje hudobne Kavke Katke« (samo vezana), Hafner: »Botra z griča« (samo vezana). Bevk: Lucec išče očeta (samo vezana).

Izredne publikacije.

(Brez popusta: kartonirani izvodi po 12 Din, v polplatnu po 18 Din, v platnu po 24, na luksuznem papirju po 27 Din.)

Ribičič: »Mihec in Jakec« (samo po 27 Din v zalogi), Lovrenčič: Tiho življenje.

Letniki »Našega roda«.

(Brez popusta: vezani v polplatnu 28 Din, v platnu po 38 Din). I. letnik. II. letnik.

Upamo, da se naše učiteljstvo okoristi te ugodne prilike in pridno poseže po knjigah. Popust velja le do preklica.

—mm Da izpraznimo zalogo, oddajamo posamezne številke ne kompletnih letnikov »Našega roda« po 20 par. Od I. letnika imamo še 1. številko, od II. letnika 3., 4., 5., 6. in 8. številko, od III. letnika pa 2. in 5. Mogoče manjkajo komu prav te številke in si tako za mal denar lahko letnike izpopolni. — V revnih krajih pridejo otroci tako do dobrega čtiva. Pončekod se bodo dale uporabljati te številke tudi v šolah. — Pri večjih naročilih naj vsakdo navede, ali želi vse iz-vode iste številke ali različne.

Na razpis nagrad za redne publikacije so došli sledeči rokopiši:

1. Ptica kukavica. 2. Lisičji grad. 3. Jezerk. 4. Boj Ljubljane z meglo. 5. Doživljaji Šimnovega Lipeta. 6. Mrtvi kruguljčki. 7. Skrivnostna roža. 8. Hudiček na sre. 9. Dušica.

Kakor hitro preberejo vsa dela člani literarnega odseka, se skliče posebna seja, kjer se določi, katera dela naj se nagradijo.

tudi vse one, ki so absolvirali kak zadružniški tečaj, čeprav aktivno ne sodelujejo v zadrugah. Vsled tega prosimo vse prizadete, da nam pošljejo sledeče, čim izbrpnejše podatke: Priimek in ime, leto rojstva, usposobljenost (event. tečaj, stroka zadružniške izobrazbe, zanimanje itd.), udejstvovanje (dosedanje in sedanje, ime zadruge, funkcijo, od kedaj do kedaj), kraj službe (kot učitelj oz. uradnik), opombe (posebne zasluge itd.).

Učiteljski pevski zbor JUU

—pev. Pevski tečaj. Zelo važen pevski tečaj se bo vršil 5., 6., 7. in 8. januarja v Ljubljani, v prostorih Glasbene matice.

—pev. Vsem učiteljem pevovodjem. V zadnjem Učit. tovarišu se je obrnil odbor UPZ do vas s prošnjo, da pošljete poročilo o svojem delovanju in o pevskem zboru, katerega vadite. V vašem interesu je, da ne prezrete te prošnje in pošljete takoj naprošene podatke. V prihodnji številki Učit. tov. bomo pričeli priobčevati podatke o delovanju učiteljskega na glasbenem polju.

Ekskurzijski odsek

—e. Smučarski tečaj. 2. t. m. se je odpeljala pogumna četa smučarjev na I. smučarski tečaj EO v Mojstrano. Tečaj vodi tov. France Rus iz Radovljice. Vstop je še vedno mogoč. Interesenti naj se javijo v hotelu »Triglav« v Mojstrani.

Šolski radio

—r Program oddaj za šolski radio za meseca januar in februar:

Petek 13. januarja: O zimskem sportu; dialog g. M. Dobovšek in g. M. Zor. I.—II.

Torek 17. januarja: O glasbi in instrumentih; nadaljevanje g. L. M. Škerjanc. I.—II. Petek 20. januarja: V kraljestvu črnih dijamantov, g. J. Zabkar. I.—II.

Torek 24. januarja: Naš podzemski svet, dr. V. Bohinec. I.—III. Petek 27. januarja: Svetosavska proslava. I.—III.

Torek 31. januarja: Napake v slovenskih nalogah, g. dr. R. Kolarič. I.—III.

Petek 3. februarja: Jugoslovenska rivijera od Sušaka do Kotora, g. A. Milkovič. I.—III. Sobota 4. februarja: Strossmajerjeva proslava. I.—III.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

Torek 7. februarja: Nikola Tesla, g. dr. L. Čermelj. I.—III.

Petek 10. februarja: Varstvo ptic in zimsko krmiljenje, g. M. Humek. I.—II.

Torek 14. februarja: Sneg in led ter njun vpliv na prirodu in človeka, g. M. Zor. I.—II.

Petek 17. februarja: Na petrolejskih poljanah, g. J. Zabkar. I.—III.

Torek 21. februarja: Tujski promet in njegov pomen za naše kraje, g. dr. V. Bohinec. I.—III.

Petek 24. februarja: Med brati muslimani, g. V. Pirnat. I.—III.

Torek 28. februarja: Povesti in šale, gđ. Manica Komanova. I.—II.

—r V kmetijskem radiu bo v petek 6. januarja ob pol 8. uri predavanje: Agrarna politika, g. ing. Pirce. — Ob 15. uri: Poljedelstvo, g. ing. Sadar. V nedeljo 8. januarja bo ob pol 8. uri predavanje: Gozdarstvo, g. ing. Novak. — Ob 15. uri: Živinoreja, reportaža, g. ing. Wenko-ing. Jelačin.

Stanovska organizacija JUJ

iz društev:

Vabila:

— JUJ SRESKO DRUŠTVO MARIBOR LEVI BREG zboruje v soboto 14. jan. 1933. Razen običajnih točk je na sporedu: »Razgovor o novih (začasnih) učnih načrtih za višjo narodno šolo«. Vabim vse tovariše (-ice), da pripravijo čim krajše, a jedrnat, stvarne predloge: a) kaj je črtati, b) kaj je dodati. Najbolje, da si vsaka šola izbere svojega poročevalca ter tako slišimo mnenje učiteljskega nižje (eno- in dvorazrednih), srednje (tri- do štirirazrednih) ter višje (pet- in večrazrednih) organiziranih šol. Pri tej točki prisostvuje in sodeluje tudi g. sreski šol. nadzornik. — Zborujemo ob pol 10. uri v dvorani Nabavljalne zadruge v Mariboru. Točno ob 9. uri naj pridejo k seji člani upravnega in nadzornega društvenega odbora. Apeliram na tovariško in poklicno zavednost, ki nam narekuje polnoštevilno in točno udeležbo! — Tovariški pozdrav!

Vaude Mirko, preds.

— JUJ SRESKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA bo zborovalo v Sokolskem domu v Murski Soboti 14. januarja t. l. Začetek ob deveti uri. Dnevni red: čitanje zapisnika zadnjega običajnega zborovanja, dopisi in društvene zadeve, poročilo predsednika sekcije tov. Dimnika, razgovor o učnem načrtu za višjo narodno šolo, predavanje tov. Zelnove o modernih ročnih delih in ornamentih v usnju, lesu, steklu in kovini, slučajnosti. — Odbor.

Poročila:

— JUJ SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO V LITVI je imelo svoje drugo redno letošnje zborovanje v soboto, dne 10. decembra 1932. ob 9. uri pri Mikliču v Ljubljani. Udeležilo se ga je 75 članov.

Predsednik tov. Župančič odpravi zborovanje ter pozdravi navzočega nadzornika g. Bezeljaka in predavatelja g. Kapusa, novinarja in uradnika »Lovca« ter vse članstvo, ki je prišlo kljub slabemu vremenu.

G. Kapus, dober poznavalec prirode in vesten opazovalec življenja v naravi, je v dobro zasnovanem predavanju orisal nekaj momentov iz življenja v prirodi, izčrpno o prirodoslojski literaturi, o načinu podajanja prirodoslovskega učencem, o zmožnem stališču lovca in drugih do divjačine ter končno z občutno sočutnostjo o stališču inteligenta do zanjkarstva. Za poučno in zanimivo predavanje mu je učiteljsko živahno aplavdiralo ter s tem dokazalo hvalečnost za podane misli.

Predsednik se iskreno zahvali g. predavatelju, nakar preide na dnevni red. V razpravo pride mariborska Spomenica s predsedniškega zbora 5. novembra 1932. Predsednik nadz. odbora Okorn predlaga po obravnavi spomenice zaupnico vodstvu JUJ. Spomenica je bila soglasno in z velikim odobravanjem sprejeta. Sklep zbora o zaupnici je bil objavljen že v prejšnjem U. T. — Tov. predsednik sporoča, da je več članov prosilo sekcijo za intervencije glede napredovanja. Sekcija je v tem pogledu storila svoje korake in leže akti pred podpisom. Glede sistematizacije mest je situacija taka, da kaže čakati boljše konjunkturo, da zamoremo izposlovati čim več ugodnejših mest. Začasni učni načrt za višje narodne šole je založila UT. Učni načrt za nižje narodne šole, sestavljen od Prosvednega sveta, a od g. ministra še ne podpisan, imamo že natiskan, a samo v enem izvodu na stroj. Predlog je, da se UT naprosi, da ga založi za vse šole in za vse razrede. Učiteljsstvu se priporoča, da učne načrte prečita in razmisli o njih vsebini, da se na prihodnjih zborovanjih otvorijo diskusije o njih. Mariborskih učiteljskih dnevoj se je udeležilo tudi precej učiteljskega iz našega sresa. Naš UPZ je koncertiral z velikim uspehom v Mariboru in v Celju. V svojem nadaljnjem poročilu omenja tov. predsednik delovanje raznih odsekov JUJ. Delo, ki ga opravlja Mladinska matica pa je eno najbolj kulturnih in upravičen ponos naše organizacije. »Naš rod« ima širok krog čitateljev, ca. 20.000 naročnikov. Prav te dni je izšla knjiga Jos. Ribiča: Miklavževa noč, ki jo je M. J.

opremila tako, da je dogodek na našem mladinsko-knjižnem področju, zlasti še, ker je cena tako izredno nizka. Prav v tem tiči tudi velika moč naše stanovske organizacije, da s svojimi odseki kakor je M. J. omogoča dostop dobrega berila po nizki ceni v vsako našo družino. — Tov. Moll iz Trbovelj je

KNJIGARNA

UČITELJSKE TISKARNE

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

praznoval 20 letnico plodonosnega dirigentskega dela pri pevskem društvu »Zvone«. K čestitkam se je pridružil pismeno tudi naše društvo.

Ker je tajnik tov. Kovačič bolan, poroča o došlih dopisih tov. predsednik. Zapisnik zadnjega zborovanja se brez spremembe sprejme. — Učiteljska tiskarna prosi potom JUJ vse upravitelje, da intervenirajo pri kraj. šol. odborih za poravnava dolga, ki znaša v našem srezu ca. 150.000 Din.

Dopis ministrstva prosvete: Zborovanj je lahko 10 v vsakem šolskem letu. Porazdele se tako, da je vsako drugo v Ljubljani, vmesna pa na litijski, oziroma na višnjegorski strani. Vrše se vedno drugo soboto v mesecu. Odbor lahko datum spremeni, ako nastanejo zadržki. Prihodnje zborovanje bo v Zagorju, predaval bo tov. Adamič. Naslednje v Ljubljani, predaval bo tov. Golobič.

Blagajnik tov. Kopriva poroča o nastalih članskih spremembah v našem društvu in o stanju blagajne. Plačevanje je bilo v mesecu novembru redno.

Tov. Adamič podpre »Spomenico« s konkretnim slučajem iz našega sresa. V imenu učiteljskega predlaga, da se sekciji JUJ v Ljubljani pošlje pisana vloga, v kateri se opozori glede namestitve onih, ki niso po uradni poti zaprosili za službena mesta. Po izredno živahni debati, ki so se je udeležili številni člani je ob zaključku tov. predsednik spominjal na spomenico, in obljubil, da bo po navodilih članstva pokrenil vse potrebno. — Tov. Okorn želi informacije glede prostih dnevoj in proslav Sv. Save in Strossmajerja. Pojasnila daje navzoči g. nadzornik Bezeljak. Tov. Okorn predlaga, da se ob priliki vrtnarske razstave v Ljubljani vrši isto tam razstava učil. Predlaga se to U. T. Kdor želi v bodoče znižane vstopnice za prireditve ob zborovanjih, naj javi to predsedniku pismeno dva dni popreje.

Po zborovanju se je vršilo skupno kosilo pri Mikliču, ki sta se ga udeležila tudi g. nadzornik Bezeljak in predavatelj g. Kapus. Zvečer so si člani ogledali z znižanimi vstopnicami, ki jih je preskrbel EO, v drami Merežkovskega »Čarjevič Alekseja«.

Jože Župančič, predsednik. Kopriva Ivan, zapisnikar.

— JUJ SRESKO DRUŠTVO KAMNIK je zborovalo 7. decembra v dvorani hotela Miklič v Ljubljani. Navzočih je bilo 75 članov (ic).

Tov. predsednik je po otvoritvi zborovanja takoj podal besedo tov. Kocijančiču, načelniku Učit. samopomoči. Tov. Kocijančič je pojasnil delo in važnost te naše gospodarske institucije in vabil članstvo k čim večjemu pristopu. Pojasnil je naloge, ki čakajo rešitve in važnost prihodnjega običajnega zbora. V našem srezu je vseh članov (ic) 84. Članstvo ga je nagradilo za njegova izvajanja z odobravanjem.

Nato je predaval tov. Horn o volji. Pojasnil je zgodovinski razvoj znanstvenega razmotrivanja o volji in omenil, da se on najbolj sklada z Lindworskyem. Opozoril je na željo po močni volji, ki se pojavi v mladih letih in se jo pogosto ubija, namesto da bi se jo pravilno usmerjalo. Poudarja, da močne volje ni in da je ne moremo stopnjevati. Pojasnil na nekaterih primerih učinek volje. Volji se stavijo vedno zapreke. Opozori, da trpljenje in prenašanje trpljenja ni odvisno od volje. Močne volje v tem smislu, kot si jo predstavljamo mi, ni.

Brez motiva ni volje. Motivi vzbudijo voljo. Tudi dobro delo je nekaterim motiv. Vzgojitelj mora vzgajati na trdni podlagi motivov. Volja ni element. Imeti mora neko gibalno. Veselje in dolžnost sta pogosta v konfliktu. Šola ima namen izravnati konflikt.

Sreski prosvetni referent tov. Lukežič opozori na važnost otroške volje in poudari važnost motivov, zato prosi vse tovariše in tovariše, naj upoštevajo to. Moderna šola zahteva zanimiv pouk in pojasni to na računstvu.

Razvije se prav živahna debata, v katero posežejo tovariši (ic) Hrovat, Ostanek, Rupnikova in končno zopet tov. Horn.

Tov. predsednik poroča o sklepih, ki so bili sprejeti na zborovanju predsednikov sreskih društev v Mariboru.

Nato prečita »Spomenico«. Bila je soglasno sprejeta. Prečita tudi odgovor ministrstva prosvete.

Nato poroča tov. predsednik, da je bil šolski upravitelj v Mekinjah I. Primožič nenadoma premeščen v Škofjo Loko. Na intervencijo organizacije je bil dekret anuliran. V debato so posegli tov. sreski prosvetni referent Lukežič in tovariši Hrovat, Koman, Mayer in Šubertova.

Na prihodnjem zborovanju bo predaval tov. sres. referent o »Delovni enoti«. Zborovanje bo v Domžalah.

Po skupnem kosilu smo si ogledali nebo tičnik. Ljubeznosti g. inž. Khama se moramo zahvaliti, da smo smeli občudovati to mojstrsko delo modernega stavbarstva. Po

ljudno nam je tolmačil to čudo in nas povedel v vse zanimive dele stavbe.

Arrigler A., predsednik. Horvat I., zapisnikar.

— JUJ SRESKO DRUŠTVO V LJUTOMERU je zborovalo dne 10. decembra v Gor. Radgoni. Kljub neugodnemu vremenu je bila udeležba dobra. Navzočih: 50 članov (ic).

Predsednik tov. Mavrič je uvodoma pozdravil navzoče, zlasti one iz oddaljenih krajev. Pozdravil je nove člane ter se poslovil od tovarišice Rusove, tov. Kotnika, Gregoriča in Papisove, ki odhajajo, da si obogatijo duha, oziroma, ki so premešteni; čestita tov. Ivanjšiču na odlikovanju.

Učiteljska knjigarna podružnica

Maribor — Tyrševa ulica štev. 44

Podal je svoje situacijsko poročilo, v katerem se je spomnil lepih učiteljskih dni v Mariboru; spomnil se je onih naših mladih ljudi, ki se jih na stotine gubi, ki jim klonejo sile, četudi bi radi v življenje, v delo; ključjo kruha — ginejo ideali in se ubijajo v skrbi za življenje.

Tov. Kotnik je referiral o novem učnem načrtu za višje narodne šole. Podal je njegove zahteve, a pokazal tudi trenje posameznih. Po referatu, ki je ugodil, se je razvila debata, iz katere so se sestavili izpreminjevalni predlogi. Glavno je: naša šola naj bo tipično narodna šola in ne kopija tujih. Upošteva naj se priložnostni pouk in naj ne postane zopet učilnica-mučilnica.

Tov. Mavrič je poročal o seji predsedništv. Orisal je delo sekcije glede premešitev, stalnosti, napredovanja, glede naravnih stanovanj in stanarine, nameščenja novincev in kontraktualcev, ukinitve monopola na zvezke itd.

Z navdušenjem in soglasno je bila v naslednjem sprejet »Spomenica« s seje predsednikov z željo, da bi imela uspeh.

Tov. nadzornik Karbaš je še poročal o zanimivih člankih iz »Narodne prosvete«.

Pri slučajnostih so se izvolili namestniki poverljivosti, ki odhajajo: tov. Ferjančičeva za Pedagoško centralo, tov. Ogorečeva za Mladinsko matico, tov. Porekar za »Učitelja«.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo februarja v Gor. Radgoni.

K. Mavrič, predsednik. M. Klemenčič, tajnica.

— JUJ SRESKO DRUŠTVO ŽUZEMBERK je zborovalo dne 10. decembra 1932. v Žuzemberku ob 73% udeležbi.

Po otvoritvi in pozdravu je podal predsednik tov. Mervar poročilo o zasledanju upravnega in nadzornega odbora in predsednikov učit. društev ljubljanske sekcije, katere se je tudi sam udeležil. Poročal je zlasti o »Spomenici«, ki jo je predsedniški zbor sestavil, sekcija pa poslala na razna merodajna mesta. Spomenica je bila v celoti sprejeta soglasno.

Pri Učit. tiskarni se je izvolil učiteljski strokovni svet, ki je važnega gospodarskega pomena za našo organizacijo.

Nato je predaval tov. Anica Terpinova o higieni v gospodinjstvu. Predavateljica je dobro in točno osvetlila slabe higienske prilike po večini naših kmetijskih domov. Vzrok je deloma revščina, še bolj pa nevednost. Zato je zelo potreben pouk o higieni za vse otroke, za deklice pa še prav posebno, ker one bodo kot bodoče gospodinjke važen činitelj glede zdravja in napredka našega naroda.

Lepo in temeljito predavanje je želo od strani zborovalcev priznanje in pohvalo.

Tov. Sivec je sestavil podrobni učni načrt za pouk v higieni na osnovni in višji narodni šoli. Ta načrt se bo razdelil posameznim šolam, da ga do prih. zborovanja prouče in stavijo spreminjevalne predloge.

Na prih. zborovanju, ki se bo vršilo meseca marca v Žuzemberku, bosta referirala tov. Zumer in tovarišica Kezele.

F. Mervar, predsednik. R. Hrovatova, tajnica.

— JUJ SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA-MESTO je zborovalo dne 16. decembra zvečer na šentjakovski šoli. Poleg drugih važnih stanovskih zadev je bilo na dnevnem redu tudi poročilo o novem učnem načrtu za osn. šolo, ki je brezdvomno pritegnilo k udeležbi nenavadno veliko število članstva in kot gosta oba okoliška sreska šolska nadzornika tov. Drnovška in Urbančiča.

Po pozdravnem nagovoru se je spomnil tov. predsednik rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Ko je v markantnih potezah orisal njegovo resno prizadevanje za preobrazbo vsega jugoslovenskega naroda, so navzoči s trikratnim vzklikom kralju in visokemu domu zaključili slavnostni del zborovanja. Sledilo je situacijsko poročilo in čitanje okrožnice, predvsem spomenice št. 852 glede učiteljske stanarine in naravnih stanovanj in spomenice št. 920 v zadevi stalnosti drž. uradništva in učiteljskega. Navzoči so obe spomenici, zlasti pa spomenico o stalnosti učiteljskega soglasno odobrili ter izrekli vodstvu sekcije zaupanje in zahvalo. S posebnim zadovoljstvom je bil sprejet tudi odlok br. ban. uprave št. 15.059 od 13. okt. t. l. s katerim se na prošnji sekcije odreja, da vrše nadzorstvo pri ekshorti in liturgiji le učitelji pravoslavne veroizpovedi. Končno je bil soglasno sprejet predlog za kooptacijo dveh članov — Bitenc Mara in Polak Janko — v oblastni odbor P. R. K.

Po končani debati k predsedniškemu poročilu je zavzel mesto poročevalca predsednik sekcije, tov. Ivan Dimnik, ki je podal podrobno poročilo o novem učnem načrtu za osnovno in višjo narodno šolo. Njegova iz-

vajanja so bila izredno zanimiva. Predvsem je raztolmačil temeljne smernice, ki jih je ministrstvo izročilo za novembrsko sejo glavnemu prosvetnemu svetu v razpravo o učnem načrtu za osnovne šole. Nadalje je pojasnil vse predpriprave in ogromno delo, ki ga je izvršila sekcija pred njegovim odhodom v Beograd, kakor tudi stališče, ki ga je zavzel v imenu sekcije v splošni in specijalni debati. Ker so se navzoči v vseh točkah strinjali s poročevalcem, je žel za svoje zanimivo poročilo in izredno požrtvovalno delo od vseh navzočih zaslužno priznanje in zahvalo.

Ker ni bilo v končni debati nikakih izpreminjevalnih predlogov, se mu je predsednik v imenu ljubljanskega učiteljskega ponovno zahvalil in vsled pozne ure zaključil zborovanje.

Vekoslav Mlekuž, predsednik.

Josip Mihelič, tajnik.

Oddelek za učila

Ljubljana

Maribor

— JUJ SRESKO DRUŠTVO GORNJI GRAD je imelo svoj letni obični zbor dne 10. dec. 1932. v šoli v Mozirju.

Navzočih 27 članov to je 69%.

Opravičila se je 1 tovarišica in 1 tovariš. Tov. predsednik Kotnik Zorko pozdravlja vse navzoče, posebno pa še predsednika sekcije tov. Dimnika Ivana, ki se je odzval povabilu in mu poda besedo. Tov. Dimnik nas je s svojim mirnim in nadvse taktičnim nastopom naravnost očaral. Poročal nam je o vseh tekočih zadevah in pojasnil marsikatero nam še deloma neznano deloma nejasno stvar. Izrekamo mu tem potom prav prisrčno zahvalo.

Iz tajniškega poročila je razvidno, da je imelo društvo v l. 1931/32. 39 članov.

Zborovali smo petkrat, imeli dve predavanji, eno hospitacijo v poizkusnem razredu in eno telovadni nastop.

Zadnje zborovanje se je vršilo istočasno s sreskim učiteljskim zborom. — Povprečna udeležba na zborovanjih je bila 63%.

Na banovinski skupščini v Ljubljani nas je zastopal tov. predsednik.

Blagajničarka je poročala, da znašajo dohodki Din 956281; izdatki Din 874615; prebitka je Din 81666; po pregledu knjig je dobila tov. blagajničarka razrešnico.

Tov. predsednik predlaga, da bi se od preostanka darovalo 200 Din za »Učiteljski dom« v Mariboru. Sprejeto.

Proračun za prihodnje leto znaša: za redne člane letno 160 Din in z učitelji poročene učiteljice pa 100 Din. Članarino naj bi pobirali tov. šolski upravitelji mesečno.

Po zborovanju je imel odbor še sejo, da je mesto premeščenega tov. predsednika Kotnika Zorka izvolil novega v osebi tov. Avgusta Rozmana, šolskega upravitelja v Smartnem ob Paki.

Prihodnje zborovanje se bo javilo pravočasno.

Rozman I. Avgust, predsednik.

Černe Iva, zapisničarka.

— JUJ SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO V KRANJU je zborovalo dne 7. decembra 1932. ob povoljni udeležbi. Uvodoma je predsednik tov. Lapajne pozdravil vse novovstopivše člane (-ice), posebno pa sreskega šolskega nadzornika tov. Rusa V. Nato je prečital tajnik došle dopise. Še enkrat je prečital odstavek za odstavekom »Spomenice« predsedstva JUJ za dravsko banovino. Pri vsakem odstavku se je vnela živahna debata, pri kateri so posamezni govorniki podkrepili navedbe v spomenici in podajali potrebna navodila za okrepitev izvenšolskega dela. Zborovalci so spomenico soglasno in z navdušenjem odobrili.

O pomenu sreske kmetijske razstave za narodno šolo je predaval tov. Lapajne. Kot praktičen in izkušen delavec na polju kmetijstva je z dragocenimi podatki, ki jih je nabral pri razstavi, dokazoval, kaj šola in učiteljsvo lahko nudita kmetovalcu, oz. kako naj mu pomagata pri njegovem poklicnem delu, da bo napredoval. Strokovnjaško je tudi očrtal in ocenil posamezne oddelke oz. razstavljene predmete, za kar mu je čestital navzoči kmetijski referent g. J. Sušič. Slednji je prebral tudi imena onih učiteljev in učiteljic, ki so se odlikovali pri delu za prireditve tako impozantne sreske kmetijske razstave.

Navedenemu predavanju je sledilo drugo in sicer »O začasnem učnem načrtu za višjo narodno šolo«. To je imel tov. Rupret. Tov. sreski šolski nadzornik je priporočal učiteljsstvu pristop k S. S. M. Tov. Horvat pa je stavil dva predloga, in sicer 1. da se ustanovi pri sekciji JUJ v Ljubljani trezvenostni odsek in 2. da se odpravi monopol na šolske zvezke. Oba predloga, ki jih je predlagatelj podrobno utemeljeval, sta bila soglasno sprejeta.

Zborovanje je reševalo nato važne stanovske zadeve. Posebno se je bavilo z okrožnico glede zapuščanja službenega kraja po učnem oseboju.

Josip Lapajne, predsednik.

Vinko Rupret, tajnik.

— JUJ SRESKO DRUŠTVO KOZJE je zborovalo dne 7. decembra 1932. v Kozjem. Zborovanja se je udeležilo 37 tovarišev (ic). t. j. 87%. Opravičila sta se 2 tovariša. Tov. predsednik odpravi zborovanje in pozdravi vse navzoče. Poroča o poteku zborovanja o priliki otvoritve Učiteljskega doma v Mariboru in o »Spomenici«. Bodri navzoče član-